

**Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny
za 2019 rok
oraz potrzeby związane z realizacją tych zadań**

Realizacja zadań własnych gminy wynikających z ustawy

I. Działania asystenta rodziny

Realizując zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy zatrudnia 2 asystentów rodziny w wymiarze pełnego etatu.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy na pokrycie wynagrodzeń asystentów rodziny pozyskał środki z Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2019r w wysokości 28 527zł.

Na wnioski pracowników socjalnych usługami asystenta rodziny w 2019 roku zostało objętych 34 rodzin, w których stwierdzono najpilniejszą potrzebę wparcia. Praca asystenta koncentrowała się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których są dzieci. Głównym celem asystentury jest praca z rodzinami, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczej poprzez przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania tej funkcji przez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Rodzina, w wyniku podjętej z nią pracy powinna osiągnąć zdolność prawidłowego funkcjonowania na tyle, aby bezpieczeństwo dzieci nie było zagrożone. A także osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Asystent współpracuje również z rodzinami, których dziecko umieszczone pozostaje w pieczy zastępczej w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej. Należy nadmienić, że rodzinie może zostać przydzielony asystent rodziny, tylko za jej zgodą.

W 2019 roku asystent rodziny pracował z 34 rodzinami, w których było 131 osób, w tym 57 osób dorosłych i 74 dzieci. We wszystkich rodzinach występowały problemy opiekuńczo – wychowawcze, w szczególności brak wyuczonych pozytywnych wzorców wychowawczych, alkoholizm, bezrobocie, zła sytuacja ekonomiczna.

Aby wzmocnić efektywność pracy asystenta rodziny M-GOPS stworzył możliwości podnoszenia ich kwalifikacji. Asystenci rodziny w ubiegłym roku skorzystali z następujących szkoleń:

- „Rodzinna piecza zastępcza – perspektywy i wyzwania“ – konferencja
- Udział w warsztatach promujących mediacje, jako pozasądową formę rozwiązywania problemów
- Udział w spotkaniu szkoleniowym w PCPR w Kielcach z zakresu doradztwa zawodowego dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- „Realizacja programów wspierających osoby niepełnosprawne i ich opiekunów uruchomionych z Funduszu Solidarnościowego“ oraz „Sytuacja uczniów z niepełnosprawnością na terenie województwa świętokrzyskiego“ – konferencja
- Warsztaty żywnościowe w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa

W ramach wykonywanych obowiązków asystent rodziny współpracował między innymi z instytucjami takimi jak:

- placówki oświatowe: szkoły, przedszkola
- służba zdrowia
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Kielcach
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Placówka opiekuńczo wychowawcza typu rodzinnego w Sukowie

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny i Grupa Robocza
- Sąd Rejonowy w Kielcach
- Terapeuci uzależnień
- Komisariat Policji w Morawicy
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chmielniku
- Poradnia Zdrowia Psychicznego dla dzieci
- Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy
- Poradnia Zdrowia Psychicznego „Syntonia” w Kielcach
- Krajowe Towarzystwo Autyzmu w Kielcach

W okresie styczeń-grudzień 2019r asystenci rodziny składali wizyty w środowiskach wymagających wsparcia. Mając na celu wsparcie rodziny podejmowano następujące działania:

1. Opracowano i realizowano plan pracy z każdą rodziną objętą wsparciem asystenta. Plan ten stworzony był we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym oraz opracowany we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, plan pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonego w pieczy zastępczej. Plany pracy tworzone były po zapoznaniu się z sytuacją rodziny po poznaniu jej problemów. Plany obejmowały zakres działań mających na celu przezwycięzenie trudnej sytuacji w danej rodzinie;

2. Udzielono pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego.

- instruktaż prawidłowego sprzątania mieszkania,
- trening, edukacja przygotowywania pełnowartościowych posiłków,
- trening kompetencji w zakresie dbania o zdrowie (edukacja i trening w zakresie profilaktyki zdrowotnej i higieny, zasady pielęgnacji dzieci). Pomagano w ustalaniu terminów wizyt lekarskich,
- doradzano w jaki sposób zarządzać finansami domowymi, analiza dochodów i wydatków. Przeprowadzono edukację z zakresu racjonalnego gospodarowania budżetem domowym, planowania wydatków, robienia zakupów z zachowaniem zasad oszczędności;
- edukacja w zakresie oszczędnego gospodarowania mediami
- udzielono wsparcia i porad jak należy wypełniać dokumenty oraz jak i gdzie załatwiać sprawy urzędowe. Wskazano jak ubiegać się o rozłożenie zadłużenia na raty czy też umorzenie;
- 15 rodzin zostało zakwalifikowanych i otrzymało pomoc żywnościową w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa;
- przy współpracy asystenta rodziny z pracownikiem socjalnym pozyskano dla podopiecznych pomoc rzeczową : odzież, wózek, zabawki, książki, materiały edukacyjne, meble;

3. Udzielano pomocy 1 rodzinie biologicznej, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w podejmowaniu działań mających na celu powrót dzieci do rodziny;

4. Udzielono pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi.

- działania na rzecz reintegracji rodziny (edukacja w zakresie wspólnego spędzania czasu przez rodziny,
- edukacja z zakresu prawidłowego wypełniania funkcji wychowawczej
- wdrażanie metod nagradzania i karania (bez stosowania przemocy)
- motywowanie do uczestnictwa w życiu szkolnym dziecka, utrzymywaniu regularnego kontaktu z wychowawcą, pedagogiem.
- prowadzono indywidualne konsultacje dla rodziców, rodzicom udzielono pomocy w związku

z problemami wychowawczymi. 5 dzieci zostało przebadanych w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej dzięki czemu rodzice mogą pracować z dzieckiem według wskazań zawartych w opinii.

- współpracowano ze szkołami w zakresie problemów wychowawczych. Nawiązanie kontaktu ze szkołą wpływa pozytywnie na poprawę zachowania dzieci i na ich frekwencję. Asystent utrzymywał systematyczny kontakt ze szkołami monitorując w ten sposób sytuację dzieci i reagując w razie konieczności

5. Udzielono pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych:

- poprawa wzajemnej komunikacji w relacjach rodzic – dziecko,
- wsparcie psychologiczne dla rodziców i dzieci, informowanie o możliwości skorzystania z pomocy specjalistycznej, pokierowania i niejednokrotnie towarzyszenie rodzinom,
- trening radzenia sobie ze stresem, zniechęceniem, bezsilnością,

6. Udzielono pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej. Motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

- diagnoza predyspozycji zawodowych;
- informowanie o odbywających się szkoleniach, kursach zawodowych;
- motywowanie do kontaktu z PUP;
- informowanie o sposobach poszukiwania pracy;
- nauka i pomoc w pisaniu CV, listu motywacyjnego;
- konsultacje nt. autoprezentacji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
- motywowanie do utrzymania pracy zarobkowej;

7. Podejmowano działania interwencyjne i zaradcze w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci,

- przeprowadzano interwencje;
- wysyłano wnioski do Sądu o wgląd w sytuację rodziny, pisma informacyjne o rodzinie, sprawozdania o współpracy z rodziną;
- współpracowano z zespołem interdyscyplinarnym i grupami roboczymi, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- kontakt z kuratorem zawodowym, społecznym;

8. W rodzinach z problemem alkoholowym prowadzono profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie wzmocnienia rodziny, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

- motywowanie do podjęcia terapii uzależnień, terapii rodzinnej czy regularnego przyjmowania zalecanych leków;
- zgłoszono 5 osób do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Morawicy;

9. Prowadzono dokumentację obejmującą:

- okresowa oceny sytuacji rodziny;
- plan pracy z rodziną;
- dziennik pracy asystenta rodziny;
- notatki służbowe;
- miesięczną kartę czasu pracy;
- dokument zawierający wyrażenie zgody na objęcie rodziny wsparciem przez asystenta rodziny;

Należy dodać, że w trakcie pracy z rodziną asystent towarzyszył i pomagał w sytuacjach kryzysowych, odpowiadając na bieżące potrzeby rodziny adekwatne do sytuacji. Pomagał w łagodzeniu

konfliktów wewnątrzrodzinnych a także udzielał pomocy w znalezieniu rozwiązań kompromisowych sytuacji problemowych. Asystent pozostawał w stałym kontakcie z pracownikiem socjalnym a także Kierownikiem M-GOPS w celu bieżących konsultacji oraz wymiany informacji. Powyższe służyło podniesieniu efektywności podejmowanych działań.

II. Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny.

Mając na uwadze dynamikę problemów z jakimi boryka się dzisiejsza rodzina konieczny jest systematyczny monitoring i ewaluacja jej potrzeb. Podejmowanie stosownych działań, będących odpowiedzią na potrzeby w zakresie realizacji zadania przyczyni się do dalszego rozwoju systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w gminie. Z rozpoznanych potrzeb środowiska lokalnego w celu realizacji zapisów Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2013r. poz. 135 z późn.zm.) zauważa się potrzebę objęcia rodzin wszechstronnym wsparciem. Niezbędna jest kontynuacja zatrudnienia asystentów rodziny, którzy będą pracować z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także obejmować je długoterminowym wsparciem. Z uwagi na specyfikę pracy niezbędne jest stałe podwyższanie kwalifikacji, poszerzanie wiedzy i umiejętności asystentów rodziny poprzez udział w szkoleniach, warsztatach, seminariach.

W celu efektywnego wspierania rodzin wieloproblemowych w Mieście i Gminie Morawica konieczne jest dalsze poszerzanie współpracy z jednostkami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

/-/ Justyna Cesarz – Soja

Kierownik

Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morawicy